

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 30 czerwca 2022 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska
oraz niektórych innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 9 czerwca 2022 r. ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) skreśla się art. 2 i art. 6;
- 2) w art. 14 w pkt 2 wyrazy „1 stycznia 2024 r.” zastępuje się wyrazami „31 grudnia 2023 r.”;
- 3) w załączniku do ustawy, w lp. 24 w kolumnie trzeciej wyraz „opolskie” zastępuje się wyrazami „strefa opolska”.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

UZASADNIENIE

Na posiedzeniu w dniu 30 czerwca 2022 r. Senat rozpatrzył ustawę o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw i uchwalił do niej 3 poprawki.

Przepisy art. 2 i art. 6 wprowadzające zmiany odpowiednio w ustawie: z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, zostały wprowadzone do tekstu ustawy nowelizującej w drodze poprawek zgłoszonych na posiedzeniu sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, tj. bez dochowania trybu wymaganego dla sejmowego postępowania ustawodawczego.

Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego podstawowe treści, które znajdują się ostatecznie w ustawie powinny przebyć pełną drogę procedury trzech czytań, a więc muszą być objęte materiałą projektu przekazanego do Sejmu (art. 118 ust. 1 i art. 119 ust. 1 i 2 Konstytucji). Konsekwencją wskazanej zasady odnoszącej się do poprawek zgłaszanych w toku procesu ustawodawczego jest ograniczenie dopuszczalnej materii poprawek i zakaz omijania inicjatywy ustawodawczej poprzez wprowadzanie do projektu nowości normatywnych. Jak podkreśla Trybunał Konstytucyjny „treść zgłoszonych podczas rozpatrywania projektu ustawy przez Sejm poprawek nie może iść tak daleko, aby uczynić przedmiotem kolejnych czytań projekt, którego zakres w takim stopniu różni się od złożonej inicjatywy ustawodawczej, że jest to w istocie projekt „innej” ustawy”. W wyrokach K 37/03 oraz K 45/05 Trybunał wskazał, że „wnoszenie poprawek oznacza prawo składania wniosków, polegających na propozycji wykreślenia, dopisania lub zastąpienia innymi określonych wyrazów lub określonej części projektu ustawy, niemniej prawo przedkładania poprawek nie może przekształcać się w surogat prawa inicjatywy ustawodawczej”. Konstytucyjny nakaz, by podstawowe treści, które znajdują się ostatecznie w ustawie przebyły pełną drogę procedury sejmowej, ma na celu, aby nie zabrakło czasu i możliwości na przemyślenie przyjmowanych rozwiązań i zajęcie wobec nich stanowiska. Nakazowi temu sprzeciwia się takie stosowanie procedury poprawek, które pozwala na wprowadzenie do projektu nowych, istotnych treści na ostatnim etapie prac sejmowych. Dotyczy to również poprawek zgłaszanych w toku prac komisyjnych, a nie jedynie poprawek zgłoszonych na etapie drugiego czytania. W związku z powyższym należy podnieść, iż propozycja zawarta w

art. 2 oraz art. 6 ustawy nowelizującej, nie przeszła pełnej procedury trzech czytań. Tym samym, nie oceniając ich merytorycznej zasadności, można stwierdzić, że istnieją przesłanki do uznania przepisów w art. 2 i art. 6 ustawy nowelizującej za niezgodne z art. 118 ust. 1 oraz art. 119 ust. 1 i 2 Konstytucji przez to, że zostały uchwalone przez Sejm bez dochowania trybu wymaganego dla sejmowego postępowania ustawodawczego, w tym z pominięciem konstytucyjnych wymagań dotyczących inicjatywy ustawodawczej.

Mając powyższe na uwadze Senat przyjął poprawkę nr 1.

Celem zmian proponowanych w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw jest zapewnienie finansowania dalszej realizacji zadań wynikających z implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/42/WE z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie ograniczenia emisji lotnych związków organicznych w wyniku stosowania rozpuszczalników organicznych w niektórych farbach i lakierach oraz produktach do odnawiania pojazdów, a także zmieniającej dyrektywę 1999/13/WE oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/WE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) 2008/50/WE. Cel ten zamierza się osiągnąć poprzez określenie maksymalnych limitów wydatków budżetowych na realizację wskazanych powyżej zadań na kolejny okres, tj. lata 2024–2033. Opiniowana ustawa, w zakresie art. 5 wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2024 r., jednocześnie zauważenia wymaga, że przepisy ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, nawet w zakresie zawartych w niej regulacji czasowych, do których można zaliczyć przepisy określające maksymalne limity wydatków (ze względu chociażby na ich umiejscowienie w przepisach przejściowych), z dniem 31 grudnia 2023 r., tj. z upływem 2023 r., który to rok jest ostatnim rokiem budżetowym, z określonymi maksymalnymi wydatkami, będą miały wartość tylko „historyczną”, albowiem z dniem tym wyekspirują z systemu prawnego. Tym samym uzasadnionym wydaje się być stanowisko, że nowelizacja ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. w zakresie określenia maksymalnych limitów wydatków budżetowych na lata 2024–2033, może okazać się spóźniona i nieskuteczna, albowiem z dniem 31 grudnia 2023 r., przepisów tej ustawy już „nie będzie” w systemie prawa, a ich jedynym walorem będzie walor historyczny.

W związku z tym, aby uniknąć powyższych wątpliwości, Senat wprowadził poprawkę nr 2, przewidującą zmianę daty wejścia w życie art. 5 ustawy.

W załączniku do ustawy, w lp. 24 w kolumnie trzeciej tabeli pt. „Nazwa strefy” występuje nazwa „opolskie”. Należy zwrócić uwagę, że w przypadku każdego innego województwa w tym miejscu widnieje nazwa „strefa ....” (tu nazwa danego województwa, tj. strefa mazowiecka, strefa małopolska itd.). Tylko w przypadku woj. opolskiego zostało to sformułowane inaczej. Poprawką nr 3, Senat dokonał korekty redakcyjnej w załączniku do ustawy, ujednolicając stosowaną terminologię.